

САБАҚ ЖОСПАРЫ

Пән	География	 www.bilimland.kz
Мұғалім	Калуова Венера Аскарловна	
Мектеп, сынып	Сарықамыс негізгі орта мектебі, 7-сынып	
Сабақ тақырыбы	Климат қалыптастырушы факторлар	

Оқыту мақсаты	8.3.2.1 климат қалыптастырушы факторларды талдайды	7.3.2.3. «ауа райы» ұғымын түсіндіреді						
Сабақтың мақсаты	<p>Барлық оқушылар орындай алады: климат, ауа райы анықтамаларын ажырата алады, белдеулерді көрсете алады.</p> <p>Оқушылардың көпшілігі орындай алады: климат қалыптастырушы факторларды ажыратып, мысалдар келтіреді.</p> <p>Кейбір оқушылар орындай алады: атмосфералық қысым белдеулерінің қалыптасу себептері мен тұрақты желдердің соғу бағыттарын сипаттай алады.</p>	<p>Ауа райы ұғымы мен оны құрайтын элементтерді біледі.</p> <p>Жекелеген элементтердің өлшеу жолдарын құралдарын қолдана отырып, көрсете алады, өз жұмыстарына талдау жасай алады.</p>						
	<table border="1"> <tr> <td>білу және түсіну</td> <td>Климат қалыптастырушы факторларды, атмосфералық қысым белдеулерін біледі, қалыптасу заңдылықтарын түсінеді.</td> <td>Ауа райы ұғымы мен оны құрайтын элементтерді біледі</td> </tr> <tr> <td>қолдану</td> <td>Картада климаттық белдеулерді, тұрақты желдердің бағыттарын көрсете алады, қалыптасу</td> <td>Жекелеген элементтердің өлшеу жолдарын құралдарын қолдана отырып, көрсете алады, өз жұмыстарына талдау жасай алады.</td> </tr> </table>	білу және түсіну	Климат қалыптастырушы факторларды, атмосфералық қысым белдеулерін біледі, қалыптасу заңдылықтарын түсінеді.	Ауа райы ұғымы мен оны құрайтын элементтерді біледі	қолдану	Картада климаттық белдеулерді, тұрақты желдердің бағыттарын көрсете алады, қалыптасу	Жекелеген элементтердің өлшеу жолдарын құралдарын қолдана отырып, көрсете алады, өз жұмыстарына талдау жасай алады.	
білу және түсіну	Климат қалыптастырушы факторларды, атмосфералық қысым белдеулерін біледі, қалыптасу заңдылықтарын түсінеді.	Ауа райы ұғымы мен оны құрайтын элементтерді біледі						
қолдану	Картада климаттық белдеулерді, тұрақты желдердің бағыттарын көрсете алады, қалыптасу	Жекелеген элементтердің өлшеу жолдарын құралдарын қолдана отырып, көрсете алады, өз жұмыстарына талдау жасай алады.						

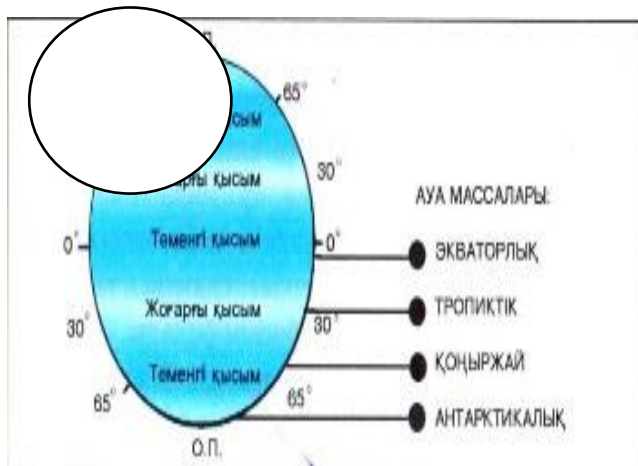
		заңдылықтарын түсіндіре алады.	
Тілдік мақсаттар	Пәнге қатысты арнайы лексика мен терминология: Климат Ауа райы атмосфералық қысым жел фактор Атмосфераның ғаламдық циркуляциясы Климаттық белдеулер Картаға қарап, мен... екенін көре аламын Ортақ сурет ... тәрізді Бұған жатпайтындарға ... Солтүстік/оңтүстік/батыс/шығыс жарты шарларында ...байқалады		Пәндік лексика және терминология Оқушылар: мәтінді оқи отырып метеорологиялық элементтерді (қысым, бұлттылық, температура, жел, жауын- шашын, ылғалдылық) сипаттайды және маңыздылығын түсіндіреді, (айтылым және жазылым дағдылары) Несімен ерекшеленеді...? Терминді түсіндіріңіз... Ауа райы, дегеніміз - ....
	Өзіне құрмет басқаға құрмет	Сабақ барысында, мұғалім және оқушы бір-бірін тыңдайды және сыйлайды.	
	Академиялық шынайлылық	Сабақ барысында өзара бағалау кезінде әділ бағалауды үйренеді.	
	Өмір бойы оқу	Оқушы практикалық тапсырманы орындау барысында өткен сабақтың білімін қолданады.	
	Ынтымақтастық	Жұптық жұмысты орындау барысында өзара байланысқа түсе отырып берілген сұрақтардың жауабын табады.	
Пәнаралық байланыс	Физика		Жаратылыстану, физика, математика, химия, экология
АКТ-құндылықтары	АКТ-ның әдістерін тиімді пайдалану, білім беру мен тәрбиелеуде BilimLand ресурстарын ұтымды қолдана білу		
Алдыңғы білім	Атмосфераның құрамы мен құрылысы, ауа райы ұғымы, метеорологиялық элементтер, метеорологиялық құрал-жабдықтар		Ауа райы мен климат туралы бастапқы білімдері болуы тиіс.
Сабақтың барысы			
Жоспарланған уақыттар	Жоспарланатын шаралар		Ресурстар
0-3 мин	Амандасу, ұйымдастыру сәтті. Психологиялық ахуал: бүгінгі сабағыма сәйкес «Африкалық жаңбыр» тренингі		

	орындалады		
4-10 мин	<p>8 сынып</p> <p>1. АКТ-ны қолдана отырып түрлі суреттер көрсетіледі. Сабақтың тақырыбы және қарастырылатын оқу мақсаттарымен таныстыру.</p> <p><u>BilimLand ресурсы</u></p> <p><u>Өз бетінше жұмыс</u> № 2783. Климат құрушы факторлар және Қазақстан климатының қалыптасуы (С) Мәтінмен жұмыс. Оқушылар мәтінмен танысады.</p> <p>Мәтін туралы өз ойларыңызды айтыңыздар?</p>	<p>7 сынып</p> <p>2. <u>Twig-Bilim ресурсы</u> <u>Жер ортақ үйіміз</u></p> <p>Метеорологиялық жүйелер ЖЕР ТУРАЛЫ ҒЫЛЫМДАР • АУА РАЙЫ • МЕТЕОРОЛОГИЯЛЫҚ ЖҮЙЕЛЕР</p> <p>Мұғалім оқушыларға ауа райы ұғымын түсіну үшін видео көруді ұсынады, видео көрген соң анықтамалар жасалынады.</p> <p>Олай болса, бүгінгі тақырып не туралы деп ойлайсыңдар және алдарыңа қандай мақсат қоясыңдар? Оқушылар сабақтың тақырыбын және мақсатын анықтап, талдайды. Сабақтағы видеодан көргендерін сипаттап талқыға сала алады.</p>	<p>АКТ-көрсетілім, презентация.</p> <p>1. <u>Twig-Bilim ресурсы</u></p> <p>view-source:https://twig-bilim.kz/kz/film/types-of-weather-introduction</p> <p><u>BilimLand ресурсы</u></p> <p>https://bilimland.kz/kk/courses/geografiya-kk/qazaqstan-tabihatynyn-fizikalyq-geografiyalyq-sipattamasy/lesson/klimat-qurushy-faktorlarzhane-qazaqstan-klimatynyng-qalyptasuy</p>
10-15 мин	<p>2 <u>BilimLand ресурсы</u></p> <p><u>Мұғалім басшылығымен жұмыс</u> Климат құрушы факторлар атты</p>	<p>3. <u>Twig-Bilim ресурсы</u></p> <p><u>Өз бетінше жұмыс</u> Метеорологиялық жүйелер атты <u>Twig-Bilim ресурсында</u> орналасқан мәтінмен танысады</p>	

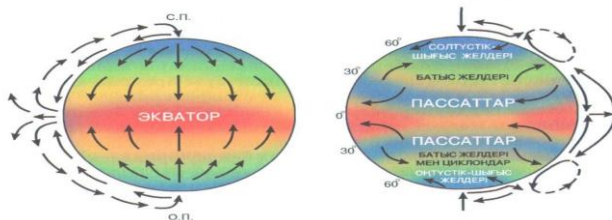
	<u>BilimLand</u> ресурсында орналасқан бейнежазба көрсетіледі № 2783 сабақ		
15 – 20 мин	3 (С) ауызша <u>Мұғалім басшылығымен жұмыс</u> Тақтадағы терминдерді анықтамаларымен сәйкестендіріп, мағынасын анықтайды. Оқушылар жұппен факторларға түсіндірме беруі керек, яғни әр фактор климаттың қалыптасуына қалай әсер ететінін түсіндіреді. Қалыптастырушы бағалау: <ul style="list-style-type: none"> - мұғалім бақылауы және комментарийі; - жұптардың бірін-бірі бағалауы; - мұғалімнің кері байланысы. 	3 <u>Өз бетінше жұмыс</u> Жекелей жұмыс.Дәптермен жұмыс ➤ Ауа райы элементтеріне не жатады? Кластер жасалынады. <ul style="list-style-type: none"> • Ауа райы элементтері .... • Ауа райы құбылыстары .... Кластер жасай отырып, ауа райы элементтері және ауа райы құбылыстарының мағынасын ажырата алады.талқылайды. Қалыптастырушы бағалау: <ul style="list-style-type: none"> - мұғалім бақылауы және комментарийі; - жұптардың бірін-бірі бағалауы; - мұғалімнің кері байланысы. 	
20- 30 мин	4 <u>BilimLand</u> ресурсы Кескін картамен , улестірмелі материалдармен жұмыс № 2783. Жауын шашын таралуын кескін картаға түсіреді QR code жасырылған тапсырмаларды	4 <u>Тақтамен жұмыс, үлестірмелі материалдармен жұмыс</u> QR code жасырылған тапсырмаларды скайнер арқылы анықтайды Жұппен жұмыс. Мұғалім ауа райы күнделігінің үлгісін	

скайнер арқылы анықтайды

Жер шарындағы қысым белдеулерін белгілеп, жазу керек.

. Оқулық мәтінінен немесе интербелсенді тақтада көрсетілген суреттегі атмосфералық циркуляцияның заңдылықтарын талдайды және басым желдердің түрлерін анықтайды. Жұппен өзара талдайды.

береді және үйде де жұмыс жасауға болатынын ескертеді.

1. Астана қаласындағы ауа райының он күннің немесе бір ай мәліметі оқушыларға беріледі.

Тапсырма:

А. Оқушылар ауа райы күнделігін жүргізеді. Кесте сызады және сол мәліметтерге байланысты мынадай тапсырмаларды орындайды:
Б. Температураға қатысты: орташа температураны және орташа айлық температураны анықтайды. *тақтаға жазады*.

В. Амплитуданы есептейді

Д. Ауа қысымына қатысты есептерді шығарады.

Е. Ауа ылғалдылығына қатысты салыстырмалы және абсолюттік көрсеткіштерін қарастырады, есептейді, көрсеткіштердің әр түрлі болуын түсіндіреді.

Ж. Климат картасындағы изотерма сызықтары туралы түсінеді /әр материктегі ең суық және ең жылы айлар табады/

Оқушылар мұғалім берген ауа райы кестесіне байланысты түрлі есептеулер жасайды. Тапсырманы орындау кезінде мұғалім атлас картамен жұмыс жасау жолдарын таныстырады.

/ Гималай тауында /

Бағалау: Оқушылар бір-бірінің «Екі

QR code жасырылған тапсырмалар

Кескін карта , улестірмелі материалдармен

	<p>Бағалау критерийлері</p> <p>-атмосфералық циркуляцияның заңдылықтарын талдайды</p> <p>-басым желдердің түрлерін анықтайды.</p> <p>- Жұппен өзара талдайды.</p>	<p>Дескриптор</p> <p>-атмосфералық циркуляцияның заңдылықтарын талдайды</p> <p>-басым желдердің түрлерін анықтайды.</p> <p>- Жұппен өзара талдау жасайды</p>	<p>жұлдыз, бір тілек» әдісі арқылы бағалайды.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Бағалау критерийлері</th> <th>Дескриптор</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-Ауа райы ұғымы мен оны құрайтын элементтерді біледі.</td> <td>1.Ауа райы ұғымы мен оны құрайтын элементтерді біледіжәне түсінеді.</td> </tr> <tr> <td>-Жекелеген элементтердің өлшеу жолдарын құралдарын қолдана отырып, көрсете алады, өз жұмыстарына талдау жасай алады</td> <td>2.Жекелеген элементтердің өлшеу жолдарын құралдарды қолдана отырып, көрсетеді.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>3.Өз жұмыстарына талдау жасайды.</td> </tr> </tbody> </table>	Бағалау критерийлері	Дескриптор	-Ауа райы ұғымы мен оны құрайтын элементтерді біледі.	1.Ауа райы ұғымы мен оны құрайтын элементтерді біледіжәне түсінеді.	-Жекелеген элементтердің өлшеу жолдарын құралдарын қолдана отырып, көрсете алады, өз жұмыстарына талдау жасай алады	2.Жекелеген элементтердің өлшеу жолдарын құралдарды қолдана отырып, көрсетеді.		3.Өз жұмыстарына талдау жасайды.	
Бағалау критерийлері	Дескриптор											
-Ауа райы ұғымы мен оны құрайтын элементтерді біледі.	1.Ауа райы ұғымы мен оны құрайтын элементтерді біледіжәне түсінеді.											
-Жекелеген элементтердің өлшеу жолдарын құралдарын қолдана отырып, көрсете алады, өз жұмыстарына талдау жасай алады	2.Жекелеген элементтердің өлшеу жолдарын құралдарды қолдана отырып, көрсетеді.											
	3.Өз жұмыстарына талдау жасайды.											
30-35	<p><u>5 BilimLand ресурсы</u></p> <p>№ 2783 тест тапсырмалары беріледі</p> <p>Бағалау :жұптар жұмыстарымен алмасады. Сөйтіп өзара бағалайды.</p>	<p><u>5 Twig-Bilim ресурсында метеорологиялық жүйелер</u></p> <p>Тереңдетілген тест</p> <p>Бағалау: жұптар жұмыстарымен алмасады. Сөйтіп өзара бағалайды.</p>										
36-38	<p>Рефлексия SWOT талдау (күшті жақтар, әлсіз жақтары, мүмкіндіктер, қауіп қатер)</p>											

38-40	Үй тапсырмасы: Кескін картамен жұмыс Оқушылар жергілікті, маусымдық, тұрақты желдердің бағыттарын, соғатын аймақтарын анықтап, кескін картаға түсіреді.	Үй тапсырмасы: «Ауа райының жергілікті белгілері » атта кесте құру	
Қосымша ақпарат			
Саралау – Көбірек қолдау көрсету үшін сіз не істейсіз? Қабілеті жоғары оқушыларға қандай күрделі тапсырма бересіз?	Бағалау – Оқушылардың білімін қалай тексересіз?	Қауіпсіздік ережелері және денсаулықты сақтау	
	Бейнематериал бойынша талдау жұмысын бағалау. Оқушылар бір-бірінің «Екі жұлдыз, бір тілек» әдісі арқылы бағалайды. Мұғалім балауы.	Сабақ үзілістерінде дене қимыл жаттығулары ұйымдастырылады. Осы сабақта қолданылатын Қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтау қажеттігін ескерту.	
	Төменде берілген бос орынды өз сабағыңызға рефлексия жүргізу үшін пайдаланыңыз. Сабағыңызға қатысты деген сол жақта келтірілген сұрақтарға жауап беріңіз.		

Жиынтық бағалау

Сабақтың қандай екі сәті сәтті өтті (оқуды да, оқытуды да қарастырғанда)?

1: Термин сөздер бойынша берілген тапсырма

2: Ауа райын күнделігін толтырудағы есептеулер

Сабақтың тиімділігін қандай екі жағдай жақстар еді (оқуды да, оқытуды да қарастырғанда)?

1: BilimLand ресурсын қолдану

2 Twig-Bilim ресурсын қолдану